

Prosedyre for avfallshåndtering

Sist oppdatert: E.K.Lang 13.03.2023

Contents

1. Kildesortering	2
2. Vanlig avfall i laboratorier	3
3. Papiravfall	3
4. Plast	4
5. Laboratorieglassavfall	5
6. Møbler, gamle materialer	5
7. Farlig avfall	5
8. Risikoavfall	7
9. Radioaktivt avfall	8
10. Elektrisk og elektronisk avfall (EE-avfall)	8
11. Metal	8
12. Wood	8
13. Andre	9

1. Kildesortering

[Kildesortering - Universitetet i Oslo \(uio.no\)](https://uio.no)

 <p>Restavfall <i>Other waste</i></p>	Her kan du kaste: <ul style="list-style-type: none">• Avfall som blir igjen etter at du har kildesortert• Emballasje med matrester• Porselen, keramikk, drikkeglass• Kaffebeger• Kompostertbar matemballasje og servise	Ikke kast: <ul style="list-style-type: none">• Batterier• Lyspærer• Farlig avfall• Elektrisk og elektronisk avfall
 <p>Matavfall <i>Food waste</i></p>	Her kan du kaste: <ul style="list-style-type: none">• Matrester• Kaffegrut• Kaffefilter• Teposer• Snus	Ikke kast: <ul style="list-style-type: none">• Blomster• Planter• Glass• Porselen og bestikk
 <p>Plastemballasje <i>Plastic</i></p>	Her kan du kaste: <ul style="list-style-type: none">• Ren og tørr plastemballasje (skyll eller tørk godt av med serviett)	Ikke kast: <ul style="list-style-type: none">• Tilgriset plastemballasje• Plastprodukter som ikke er emballasje• Isopor
 <p>Papir/papp <i>Paper/cardboard</i></p>	Her kan du kaste: <ul style="list-style-type: none">• Avis• Magasiner• Brosyrer• Papp og papir• Bøker og notatbøker• Printepapir og konvolutter	Ikke kast: <ul style="list-style-type: none">• Kaffe kopp• Tørkepapir, servietter• Ringpermer og plastfolder• Innbundne bøker
 <p>Glass- og metallemballasje <i>Glass and metal</i></p>	Her kan du kaste: <ul style="list-style-type: none">• Tomme glassflasker og glassemballasje (skyll med vann)• Tomme hermetikkbokser (skyll med vann)• Aluminiumsformer og -folie, lokk og korker	Ikke kast: <ul style="list-style-type: none">• Drikkeglass• Porselen• Krystall• Speil• Bestikk

Eksempel: Teposer, appelsinskall, mat, kaffe kastes i beholder for matavfall (grønn), plast i den blå beholderen og restavfall i den gråe.

Avfallsstasjoner finner i korridorene og på kjøkkener.

Not: Ikke skarpe gjenstander, ikke farlig avfall. Definisjon og håndtering av farlig avfall se avsnitt 7.

2. Vanlig avfall i laboratorier

I laboratoriene er det ikke kildesortering av vanlig avfall. Der er det avfallsbeholder for vanlig avfall som tømmer av renholderne hver uke. Tørkepapir og engangshansker som ikke er forurenset med farlige stoffer, kan puttes i denne.

Tørkepapir forurenset med løsemiddel: avdamp løsemiddel under avtrekket. Etter hvert kast som vanlig avfall.

Ikke: skarpe gjenstander og farlig avfall; tomme kjemikaliebeholder

3. Papiravfall

Papiravfall skal resirkuleres. Samles i angitte esker. Tømmes i containere ved heisen hver torsdag, eller i bakgården.

Store pappesker kan også kastes direkte i papirkomprimatorene utenfor Sentrallageret og midt i Kjemigården.

OBS! IKKE PLAST, ISOPOR eller annet avfall i denne containeren!!
Papirkonfetti, f.eks. fra makulator, må has i lukket pappeske

4. Plast

Resirkulerbar plast kan legges i plastavfallssekk i Kjemigård eller på Sentrallageret. "Energplast".

Ikke kast glassfiberbånd her, kast dette i restavfall.

Tomme løsemiddelflasker må være rene, ellers kan de leveres som farlig avfall til HMS-koordinator.

"Isopor/EPS" legges i egne beholdere i Kjemigården eller Sentrallageret.

5. Laboratorieglassavfall

Laboratorieglass må skilles i brunt og klart glass. Brunt glass er ofte emballasjebeholdere til kjemikalier, som for eksempel løsemiddelflasker.

Samle glassavfallet i en bøtte eller lignende på laboratoriet. Best å ha to bøtter på laboratoriet og å skille glasset allerede der. **NB! Glasset må være rent og fri for kjemikalier før det kastes!** (små mengder (noe ml) av løsemiddel kan avdampes under avtrekk).

Bøtten kan tømmes i de to glassavfallsbeholder i bakgården til kjemibygningen merket med «Laboratorieglassavfall». **Vær obs og ikke kast laboratorieglass i vanlig glassavfall! NB!**

Hvis det er vanskelig eller umulig å få det rent, kan glasset gis til HMS-koordinatoren. Små glassgjenstander som ikke kan rengjøres, kan kastes i den gule avfallsbeholderen for risikoavfall (gitt innhold er ikke reaktivt; se avsnitt 8)

Ikke: Plastposer, papir, Glassavfall som ikke kan rengjøres, kan puttes i risikoavfallsesker eller kontakt HMS-koordinator.

6. Møbler, gamle materialer

Det er viktig å bli kvitt gamle møbler osv. så snart som mulig. Hvis dette lagres i laboratoriet eller i korridoren, vil situasjonen bli mye verre ved brann. Ta det utenfor bygningen og legg det i store beholdere utpekt for slikt avfall i henhold til kildematerialet. Beholderne er plassert i bakgården til kjemi -bygningen. Avfall som ikke tilhører noen av de ovennevnte kategoriene kan kastes i beholderen merket "Blandet avfall" i bakgården. Eventuelt ta kontakt med Eiendomsavdeling for henting av møbler og stor elektrisk utstyr (oppvaskmaskin osv.).

7. Farlig avfall

For detaljert instruks om farlig avfall se "Hazardous waste guide" (nedlastbart her: [Hazardous Waste Guide; Laboratory Chemical Waste Flow Chart](#)) !!!

- **Definsjon:** Farlig avfall er avfall som ikke kan håndteres sammen med vanlig avfall hvis det kan forårsake alvorlig forurensning eller fare for skade på mennesker eller dyr.
- **Regulasjon** "avfallsforskriften" <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-06-01-930> Kapittel 11 "Farlig avfall"

- **Farlig avfall ved Kjemisk institutt**
 - kjemikalieavfall
 - Utgåtte kjemikalier (I original forpakning)
 - Løsemiddelavfall
 - Elektrisk avfall (EE)
 - Sprøytespisser, smittefarlig avfall
 - Radioaktivt avfall
- **Kjemisk avfall (løsemiddelavfall se nede)** dekker alt kjemisk avfall produsert i laboratoriene. Avfallet må skilles i henhold til avfallskategoriene (se tabell på side 10). Eksempler på avfallskategoriene: silikonbadolje, organisk surt eller alkalisk avfall, organisk avfall, uorganiske faste stoffer, uorganiske løsninger (surt, alkalisk, nøytral; kanskje med tungmetaller). Fast og flytende avfall må samles opp separat. 5 og 10 L beholdere for flytende avfall kan hentes på sentrallageret. Du kan også bruke tomme gamle 2,5 og 5 l plastflasker for å samle flytende avfall. Hvis de brukes for vannbasert avfall må de være rent for organiske stoffer. **NB: Bruk ikke glass falsker for innsamling av lyttende avfall (du kan bruke glass, men du kan ikke levere glass til HMS koordinatoren, da må det være plast).** For fast avfall kan du bruke skruelåsbeholdere (250 ml til 1 liter) tilgjengelig fra sentrallageret. Sørg for å skille uorganiske faststoffer og organiske faste stoffer. For merking av farlig avfall i laboratoriet, bruk etikettene på slutten av dokumentet. Alle laboratorier bør ha rutiner og prosedyrer på plass for innsamling og håndtering av farlig avfall. For mer informasjon see: [Hazardous Waste Guide](#); og [Laboratory Chemical Waste Flow chart](#) **NB: Avfall som inneholder Cd og Hg må alltid samles hver for seg.**
- **Kjemikalierester/utgåtte kjemikalier** skal avhendes til et avfallsfirma. Restene må sorteres i henhold til avfallskategoriene (se tabell side 10), pakkes på en sikker måte og deklarerer. Kjemikalierester skal forhåndssorteres i henhold til avfallskategoriene før de overleveres til HMS-koordinatoren. **NB! Kjemikaliene må ha etikett.** Hvis det kjemiske avfallet lett kan ødelegges på en miljøvennlig og akseptabel metode (f.eks. nøytralisering av noen enkle syrer og baser), så kan du gjøre dette i laboratoriet. Ta kontakt med HMS -koordinatoren hvis du har spørsmål eller er i tvil.
- **Løsemiddelavfall.** Organiske løsningsmidler som **hydrokarboner, alkoholer, halogenerte hydrokarboner og ketoner** kan samles i beholdere i laboratoriet. Ha en separat beholder for halogenerte og ikke-halogenerte hydrokarboner. Ha en ordentlig etikett på beholderne (finnes I slutten av dette dokumentet)! 5 og 10 L UN godkjente beholdere med løsemiddelavfall kan leveres til HMS koordinatoren hver tredje måned eller på etterspørsel. For mer informasjon se "[SOP for disposal of solvent waste](#)". Løsemiddelavfall som inneholder mer enn 10% vann bør merkes tydelig.

UN godkjente beholdere for løsemiddelavfall finnes på Sentrallageret

- **Hypodermiske nåler, kanylenåler.** Legg dem i en dispenser eller en tom flaske (merk flasken på nytt). Steng den ordentlig. Hvis nålene ikke er forurenset av farlig materiale, kan du legge dispenserens i en vanlig avfallskurv. Hvis de er forurenset, kan du gi dispenserens til HMS -koordinatoren eller legge den i den gule beholder for "Klinisk avfall uspesifisert"; se neste punkt.
- **"Klinisk avfall. Uspesifisert "**. Hvis du har utstyr, hansker, tørkepapir osv. som er kontaminert med farlig stoff, kan du legge dem i de gule beholderne som er merket "Klinisk avfall. Uspesifisert ". Små prøveglass med små rester, som kjemikaliebeholdere og laboratorieglass som ikke kan rengjøres, kan også settes i disse beholderne (under forutsetning at kjemikalierester er ikke reaktive). Større mengder prøver/glass med prøver bør avhendes til HMS koordinatoren som beskrevet i skjema «[Avhending av farlig avfall – skjema](#)».

Dispenserboks for nåler

Beholder for smittefarlig avfall org risikoavfall

8. Risikoavfall

Risikoavfall inkluderer **hypodermiske nåler, kanylåler og "Klinisk avfall. Uspesifisert "**. (Se ovenfor)

Risikoavfall er avfall, som kan skade rengjøringspersonalet eller avfallspersonalet, og kan legges i gule esker merket "Smittefarlig avfall».

Den gule avfallsbeholderen (bildet over) er tilgjengelig fra sentrallageret. Når esken er full, legg på lokket grundig og sett hele beholderen tilbake «Miljøsafe» ute i bakgården. Din kontornøkkel åpner låset.

Eksempel: Biologiske midler, smittefarlig avfall, nåler, små prøveglass med scintillasjonsvæske etc., hansker og tørkepapir kontaminert med farlige stoffer **(NB hvis de ikke er forurenset, kast dem som vanlig avfall!)**,

kjemikaliebeholdere som er vanskelige å rengjøre. Kontakt HMS -koordinatoren for avhending av stort utstyr som er kontaminert.

Ikke: Utgåtte kjemikalier/ kjemikalierester → ta kontakt med HMS-koordinatoren for avhending.

9. Radioaktivt avfall

Innsamling av radioaktivt avfall koordineres av strålevernskoordinatoren ved Kjernekjemi, VU71. Alt radioaktivt stoff og avfall bør bare håndteres og plasseres i spesielle godkjente laboratorier i vestfløyen av kjemibygget. Hvis du finner radioaktive stoffer i andre laboratorier, må du ikke berøre det, men ta kontakt med strålevernskoordinatoren umiddelbart.

10. Elektrisk og elektronisk avfall (EE-avfall)

Elektrisk og elektronisk avfall puttes i de store kurv-containerne ved inngangen til Fysikkbygningen fra Kjemigården.

Eksempler: PC, lamper, små apparater, ledninger, lyspærer, alt elektrisk som man kan få opp i containerne.

OBS! Ikke plasser NOE utenfor containerne.

Kjøleskap og store gjenstander: Send melding til Eiendomsavdelingen <https://www.uio.no/tjenester/eiendom/send-melding/>

11. Metall

Metall kastes i container for metall i Kjemigården.

12. Wood

Trevirke kastes i container for trevirke i Kjemigården.

13. Andre

- **Farlig avfall**

Utgåtte kjemikalier/kjemikaierester og annet farlig avfall som ble ikke nevnt ovenfor/ som ikke tilhører noen av de ovennevnte kategorier: Kontakt HMS-koordinatoren.

- **Maling og spray bokser:** kontakt HMS-koordinatoren.

- **Kjemikalier fra verkstedene:** lim, maling, olje, olje kontaminert utstyr (papir, plast, ...), ta kontakt med HMS koordinator.

- **Møbler og store gjenstander**

Møbler og andre store gjenstander (for eksempel instrumenter) som er for store å kaste: kontakt budsentralen@admin.uio.no og informer HMS-koordinatoren.

- **Lyspærer samles** i en grå flat plastboks bak restavfall containeren i bakgården.

- **Batterier**

Du finner en boks for vanlige batterier ved Sentrallageret. **Kadmiumholdige** batterier, **litiumbatterier** og **blyakkumulatorer** må samles separat. **Litiumbatterier må teipes før de kastes for å redusere brannfare.** Batterier som er ødelagt leveres til HMS-koordinatoren.

- **Restavfall**

Her kastes avfall som ikke tilhører noen av ovennevnte kategorier.

Usikkert eller spørsmål? Ta kontakt med HMS koordinatoren!

Tabell: Avfallsstoffnummer for farlig avfall. Farlig avfall må sorteres i henhold til avfallsstoffnummer/ kategorier i denne tabellen. Tabellen viser de vanligste avfallskategoriene. Hvis du har avfall som ikke passer til noen kategori, vennligst kontakt HMS -koordinatoren.

Kode/Code	Beskrivelse/Description
7012	Spillolje, ikke refusjonsberettiget/ <i>Oil (e.g. used engine or pumpoil)</i>
7021	Olje- og fettvfall / <i>Oil and fat (e.g. silicon bath oil)</i>
7022	Oljeforurenset masse/ <i>Oil-contaminated mass (e.g. oil-contaminated paper towels, tubing, empty oil canisters)</i>
7041	Organiske løsemidler med halogen/ <i>halogenated organic solvents</i>
7042	Organiske løsemidler uten halogen/ <i>non-halogenated organic solvents</i>
7051	Maling, lim og lakk / <i>painting, glues and laquer</i>
7055	Spraybokser / <i>spray boxes</i>
7081	Kvikksølvholdig avfall / <i>mercury containing waste</i>
7082	Kvikksølvholdige batterier / <i>mercury batteries</i>
7083	Kadmiumholdig avfall / <i>cadmium containing waste</i>
7084	Kadmiumholdige batterier / <i>cadmium batteries</i>
7091	Uorganiske salter og annet fast stoff / <i>inorganic salts and other solids</i>
7092	Blyakkumulatorer / <i>lead-accumulator</i>
7094	Litiumbatterier / <i>litium batteries</i>
7096	Katalysatorer, slagg, støv, flygeaske, blåsesand/ <i>catalysts, dust, flyash</i>
7097	Uorganiske løsninger og bad / <i>inorganic solutions and bath (5<pH<9)</i>
7100	Cyanidholdig avfall / <i>cyanide containing waste</i>
7122	Sterkt reaktivt stoff / <i>strong reactive substances</i>
7123	Herdere, organiske peroxide / <i>organic peroxides</i>
7131	Syrer, uorganiske / <i>inorganic acids</i>
7132	Baser, uorganiske / <i>inorganic bases</i>
7134	Surt organisk avfall / <i>acidic organic waste</i>
7135	Basisk organisk avfall / <i>alkaline organic waste</i>
7151	Organisk avfall med halogen / <i>halogenated organic waste</i>
7152	Organisk avfall uten halogen / <i>non-halogenated organic waste</i>
7240	KFK / <i>CFC</i>
7261	Gasser i trykkbeholdere / <i>gasses in pressure vessels</i>

7122**Sterkt reaktivt stoff / strong reactive substance**

Sterkt reaktive stoffer inkluderer alle stoffer som i MSDS, avsnitt 14, har **ADR 4.1, 4.2, 4.3**. Dette inkluderer for eksempel de fleste litiumforbindelser, som litiumdiisopropylamidløsning eller tert-butyllitiumløsning.

Oksiderende stoffer (**ADR 5.1**, avsnitt 14 i sikkerhetsdatabladet, f.eks. kaliumpermanganat, kaliumnitrat og nitritt) samt organiske peroksider (**ADR 5.2**, avsnitt 14 i sikkerhetsdatabladet) gjelder også som svært reaktive. Organiske peroksider har sitte eget avfallsstoffnummer → 7123

Mange sterkt reaktive stoffer er svært **reaktive med luft eller vann og kan være selvantennelige eller danne eksplosive blandinger**. Informasjon om reaktivitet finnes i avsnitt 10 i MSDS.

Alle nitroforbindelser må kontrolleres for potensiell eksplosjonsfare. Dette inkluderer for eksempel nitrofenol. Hvis du har eksplosjonsfarlige stoffer tar kontakt med HMS koordinatoren.

Sterk reaktive kjemikalier skall avhendes sammen med MSDS datablad

KONTAKT HMS-KOORDINATOREN HVIS DU ER I TVIL!

LABEL FOR ORGANIC SOLVENT AND OIL WASTE

Contact person:

Room nr.:

- Non-halogenated organic solvents
 Halogenated organic solvents
 Oil (PBC-free) Oil (containing PBC)

Additional information

- contains halogen contains isocyanates
 heavy metals (not Cd or Hg) Cd Hg

	Fraction %	Chemical compound
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		

LABEL FOR ORGANIC SOLVENT AND OIL WASTE

Contact person:

Room nr.:

- Non-halogenated organic solvents
 Halogenated organic solvents
 Oil (PBC-free) Oil (containing PBC)

Additional information

- contains halogen contains isocyanates
 heavy metals (not Cd or Hg) Cd Hg

	Fraction %	Chemical compound
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		

LABEL FOR LIQUID WASTE

Contact person:

Room nr.:

☐ Organic waste (not solvent waste!)	☐ Inorganic acid
☐ Organic alkaline waste	☐ Inorganic base
☐ Organic acidic waste	☐ Aqueous neutral

Additional information

☐ contains halogen	☐ contains isocyanates
☐ heavy metals (not Cd or Hg)	☐ Cd ☐ Hg
☐ aqueous, pH-value: _____	☐ water content > 10%

	Fraction %	Chemical compound
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		

LABEL FOR LIQUID WASTE

Contact person:

Room nr.:

☐ Organic waste (not solvent waste!)	☐ Inorganic acid
☐ Organic alkaline waste	☐ Inorganic base
☐ Organic acidic waste	☐ Aqueous neutral

Additional information

☐ contains halogen	☐ contains isocyanates
☐ heavy metals (not Cd or Hg)	☐ Cd ☐ Hg
☐ aqueous, pH-value: _____	☐ water content > 10%

	Fraction %	Chemical compound
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		

LABEL FOR SOLID WASTE

Contact person:

Room nr.:

☐ Inorganic salts and other inorganic solids	☐ Organic solids
☐ Inorganic solid bases	☐ Organic solid acids
☐ Inorganic solid acidis	☐ Organic solid bases

Additional information

☐ contains halogen	☐ contains Cd
☐ contains Hg	☐ contains other heavy metals

	Fraction %	Chemical compound
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		

LABEL FOR SOLID WASTE

Contact person:

Room nr.:

☐ Inorganic salts and other inorganic solids	☐ Organic solids
☐ Inorganic solid bases	☐ Organic solid acids
☐ Inorganic solid acidis	☐ Organic solid bases

Additional information

☐ contains halogen	☐ contains Cd
☐ contains Hg	☐ contains other heavy metals

	Fraction %	Chemical compound
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		